KUUROMYKKÄIN LEHTI

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ÄÄNENKANNATTAJA

URHO KIERIMO
Vastaava päätoimittaja
Turku, puh 11 490

RURIK PITKÄNEN
Toimitussihteeri
Liisankatu 27, E 10 - Puh. 38 154

N:o 11
Marraskuu

Postisiirtotili N:o 6825
Tilauksia vastaanotetaan kaikissa postitoimistoissa
Hinta 30 markkaa vuodelta

49. vuosikerta 1944

†

ROUVA ESTER STADE

Lauantaina 28 p:nä lokakuuta klo 2,30 yöllä kuoli Pietarsaaressa leskirouva Ester Stade 64 vuoden vanhana. Rouva Stadella oli sydänvika ja hän asui kesähuvilassaan Furuholmenissa noin 6,5 km päässä kaupungista. Edellisenä maanantaina hän heikontuneen terveytensä johdosta muutti kaupunkiin ja viikon lopulla kohtasi hänet kuolema.

Rouva Stade oli älykäs, käytännöllinen persoona, joka osallistui paikkakunnan kansalais-, ihmisystävällisiin ja kristillisiin rientoihin innokkaasti. Hän suhtautui lämmöllä toisiin ihmisiin. Varsinkin kuuromykät saivat hänen sydämenrakkautensa osakseen täydellisesti.

Rouva Ester Stade syntyi Turussa 25 p:nä marraskuuta 1880. Hän kävi Tammisaaren seminaarin ja toimi sitten ruotsinkielisen kansakoulun opettajattarena Pietarsaaressa. Myöhemmin hän antautui kuuromykkäin opetuksen alalle paikkakunnan kuuromykkäinkoulussa, ja se muodostui hänen elämänsä varsinaiseksi työmaaksi. Miehensä rinnalla hän toimi uskollisesti siihen saakka, kunnes kuolema heidät eroitti. Sen jälkeen hän tuli Pietarsaaren kuuromykkäinkoulun johtajaksi koulun lakkauttamiseen asti.

Rouva Ester Stade seurasi koulunsa oppilaitten elämää heidän päästyään ulos maailmaan samalla suurella harrastuksella kuin kouluaikanakin. Hän oli Pietarsaaren kuuromykkäinyhdistyksen sieluna. Hän oli mukana yhdistystoiminnassa alusta saakka. Kun yhdistys v. 1923 perustettiin, toimi hän ra-

Kuopion Kuuromykkäin Yhdistyksen 35-vuotisjuhlasta 29. 10. -44.

KUOPION KUUROMYKKÄIN YHDISTYKSEN ESITELMÄPÄIVÄ JA 35-VUOTISJUHLA

Lauantaina lokakuun 28 p:nä alkoivat Kuopion Työväentalossa Kuopion Kuuromykkäin Yhdistyksen esitelmäpäivät klo 18. Alkajaissanat lausui yhdistyksen puheenjohtaja A. V. Hartikainen, mainiten puheessaan, kuinka sota on vaikeuttanut yhdistyksen toimintaa, ja toivottaen lähes pariinsataan nousevan vierasjoukon tervetulleeksi. Kuuromykkäsokea rouva Helga Hartikainen lausui runon, jonka jälkeen rouva Katri Pitkänen esitelmöi raittiuskysymyksestä erittäin selvästi ja valaisevasti. Illan toisen esitelmän tähtimaailmasta piti pastori Arvo Arasola, joka valaisi esitystään varjokuvilla. Väliajan jälkeen esitti kuopiolaisten oma mieskuoro lausuntaa rouva Hartikaisen johdolla, esittäen »Nouse riennä Suomen kieli». Illan toisen esitelmän piti rouva Hartikainen aiheenaan Runebergin kuolematon Sven Dufva. Aleksi Savolainen esitti huumoria, kertoen kauppamatkustajasta, joka häntä, kauppiasta, oli pahasti nenästä vetänyt, koska hän lihavan vatsansa takia oli niin herkkäuskoinen. Kun sille oli tarpeeksi naurettu, esittivät kuopiolaiset näytelmän »Huonekaluitta», joka piti katsomoa koko ajan hyvällä tuulella.

Sunnuntaina klo 15 oli tuomiokirkossa jumalanpalvelus, jossa saarnasivat tuomiorovasti Lauri Halla ja meidän oma rovastimme O. A. Myyryläinen. Herran Ehtoollisella kävi tällöin seitsemänkymmentä kuuroa. Tilaisuus oli kaunis ja mieliinpainuva.

Klo 18 alkoi Työväentalolla yhdistyksen 35-vuotisjuhla, jonka kutsuvieraitten joukossa nähtiin m. m. kuurojen- ja sokeainkoulujen johtajat, kuurojenkoulun opettajakuntaa, kaupunginvaltuuston jäseniä, sekä muita asiaaharrastavia kuulevia vieraita. Ohjelma alkoi neiti Iina Rissasen yksinlauluesityksillä, rouva Alli Savolaisen säestäessä pianolla. Laulut tulkitsi kuuroille pastori Arasola, joka muutenkin koko juhlien ajan toimi erinomaisena tulkkina. Tervetuliaissanat lausui puheenjohtaja Hartikainen. Juhlarunon esitti ansiokkaasti rouva Hartikainen. Juhlapuheen piti toimittaja Rurik Pitkänen. Väliajalla tarjottiin kutsuvieraille korvikkeet. Rouva Katri Pitkänen lausui kauniisti viittoen kirjoittamansa juhlarunon, mikä esitys saavutti runsaat suosionosoitukset. Juhlaesitelmän piti toimittaja Pitkänen, kuulevain suurella mielenkiinnolla seuratessa tätä harvinaisen ansiokasta esitelmää, joka saattoi varmasti heidät lähemmäksi kuuromykkäin niin suljettua ja tuntematonta maailmaa. Yhdistykset ovat oikeastaan ainoat, joissa kuuromykät voivat saada lisäoppia. Sillä kuuromykkäinkoulun kurssin jälkeen ei heillä ole mitään jatko-opetusta (nyt tosin on hyväksytty esitys kuuromykkäin ammattikouluista). Muutenkin toim. Pitkänen selosti tarkalleen kuuromykkäin vaiheita aina pakanuuden ajoista asti, kertoen m. m. huvittavana piirteenä, että oli kerran aika jolloin aivan vakavasti keskusteltiin siitä, oliko kuuromykillä sielua ollenkaan. Sitten hän vielä selosti hiukan viittomakieltä. Kiitos vain toimittaja Pitkäselle mainiosta esitelmästään, joka varmasti auttaa kuulevia meitä kuuroja hiukan paremmin ymmärtämään.

35-vuotiskertomuksen esitti yhdistyksen sihteeri rouva Milja Savolainen, joka myöskin toimitti kunniakirjojen jaon. Näitä kunniakirjoja saivat yhdistyksen monivuotinen puheenjohtaja A. V. Hartikainen ja rouva Helga Hartikainen, rouva Anni Jokelainen, Silja ja Hannes Väisänen, opettaja Elsa Marttinen ja Liiton sihteeri toimittaja Rurik Pitkänen. Yhdistyksellä on niin ollen nyt kahdeksan kunniajäsentä, aikaisemmin on neiti Anna Loviisa Miettinen valittu sen ainoaksi kunniajäsenksi. Jokaiselle rouva Savolainen ojensi kaunisasuisen kunniakirjan ja puhui samalla yleisölle jokaisen toiminnasta yhdistyksen hyväksi. — Vapaan sanan aikana esittivät onnittelujaan m. m. Sokeain Ystävät yhdistyksen puolesta sokeainkoulun johtaja Veikko Lehvä, kaupunginvaltuuston puolesta opettaja Helmi Karjalainen, rovasti Myyryläinen omasta puolestaan, Viipurin puolesta Otto Heiskanen, Raittiusseura Surdin onnittelut toi rouva Katri Pitkänen muotokauniissa onnittelupuheessaan, Liiton puolesta onnitteli toim. Pitkänen, Kainuun yhdistyksen puolesta herra Toivo Heikkinen, Helsingin rouva Aura Ahlbäck, Itä-Karjalan Otto Simonen, Jyväskylän Eva Alander y. m. Sähkein ja kirjein olivat yhdistystä muistaneet Eva Lehtinen Kotkasta, Kymenlaakson Kuurojen Yhdistys, Hämeenlinnan kuurojen yhdistys, Oulun, Lahden, Turun, Rauman, Vaasan, Keravan, Mikkelin, Tampereen, Riihimäen, Porin, Forssan ja Seinäjoen yhdistykset ja Kerhot, Jokelaiset Helsingistä, Kirsti Ahonen Tampereelta, sekä Fabian Mattila. Iisalmen Kuurojen Yhdistys oli kerännyt jäsentensä keskuudesta rahalahjan, seitsemättäsataa markkaa, joka sen puheenjohtaja Veikko Balck onnittelujen ohella luovutti juhlivalle yhdistykselle, toivoen rahat käytettäväksi kirjaston kartuttamiseen.

Kaksi nuorta inkeriläistyttöä Jyväskylästä esitti kaksi kaunista tanssia, saaden runsaasti suosionosoituksia.

Tilaisuus päättyi yhteisesti laulettuun Maamme-lauluun. Mila.

---

hastonhoitajana ja myöhemmin sihteerinä kuolemaansa asti. Hänen poismenonsa on suuri tappio kuuromykkäinyhdistykselle.

Hänet haudattiin Pietarsaaren kirkkomaahan puolisonsa viereen. Illalla tarjottiin hautajaiskahvit kuuromykille yhdistyksen huoneustossa.

KUUROMYKKÄIN LEHTI

ilmestyy joulukuussa tavallista laajempana

Joulunumerona,

joka lähetetään kaikille tilaajille. Siihen aijotut jouluaiheiset kirjoituksen pyydetään lähettämään ennen joulukuun 1 päivää, os.: Helsinki, Liisankatu 27, E 10.

Toimitus.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ARPAJAISET

Sisäasiainministeriö on myöntänyt Suomen Kuuromykkäinliitolle erään toisen yhdistyksen kanssa yhdessä luvan toimeenpanna huhtikuun 15 päivän ja kesäkuun 14 päivän välisenä aikana 1945 koko valtakunnan alueella 400,000 kappaletta 25 markan hintaista arpaa käsittävät yleiset arpajaiset ehdolla, että arpajaisten toimeenpano jätetään Arpajaiskeskus r. y:n hoidettavaksi.

50 VUOTTA

täytti syyskuun 24 päivänä kuuromykkä suutari Albert Holmström Hangossa.

Albert Holmström ylittää puolen vuosisadan ikärajan; hyvä työntekijä ja hankolainen, mutta sen lisäksi määrätyssä mielessä myöskin eräs sangen omaperäinen persoonallisuus. Kuten monella kohtalotoverillaan on hänellä ollut jo syntymästään asti kannettavanaan kuulon puuttuminen ja siitä seuraava puhekyvyttömyys. Korvaukseksi tästä luonto on varustanut hänet terveellä järjellä ja kirkkaasti katselevalla silmäparilla. Tästä johtuen hän onkin vuosien kuluessa muodostanut asioista sellaisen käsityksen, että hän kaikesta huolimatta on osaansa tyytyväinen. Tämän elämänkatsomuksensa hän on kerran viittoen esittänyt seuraavin sanoin: »Ihmiset puhuvat niin paljon rumaa. On hyvä ettei tarvitse kuulla tätä. Silmilläni minä näen ympärilläni luonnossa kauneutta. Silmilläni minä voin myös lukea kaikkea kaunista, mitä hyvät ihmiset ovat ajatelleet ja kirjoittaneet».

Sille kauneudenrakkaudelle, joka näissä sanoissa ilmenee, hän on antanut monia ilmaisuja. Voimakkaimmin se ehkä esiintyy hänen oman ruumiinsa vaalimisessa — ihmisruumis on hänen käsityksensä mukaan eräs luonnon ihanimpia luomuksia—, sitä hän hoitaa kuin kukkaa, jottei se ennen aikojaan kuihtuisi ja menettäisi sitä, mikä sille on luonteenomaisinta — kauneutta. Johtotähtiä hänen tiellään ovat ehdoton raittius, sekä ruumiillisesti että henkisesti puhtaat elämäntavat ja leikki sekä urheilu luonnon helmassa tilaisuuden tullen. Näitten hyveittensä ansiosta hän on kuurojen sisaruspiirissä saavuttanut, voisi melkein sanoa, ritariaseman.

Merkkipäivänä monet onnentoivotukset tulivat juhlijan osaksi. Erityisellä lämmöllä nämä tulivat häntä kohti kuuromykkien ystävien taholta laajalti kotikaupungin rajojen ulkopuolelta.

MYÖNNETTYJÄ MATKALIPPU-ALENNUKSIA

Rautatiehallitus on myöntänyt 25 %:n matkalippualennuksen seuraaviin tilaisuuksiin matkustaville osanottajille:

Kajaanissa 2—3. 12. pidettäville esitelmäpäiville;

Helsingissä 2—3. 12. järjestettäville raittiuspäiville.

Alennusten voimassaoloaika on kumpaankin 30. 11 — 5. 12. 1944.

Osanottajille myydään lähtöasemalta 1 ½ yksinkertaista matkalippua. Nämä liput, joita menomatkalla ei saa antaa pois, leimataan lähtöasemalla aseman nimileimalla. Matkalippujen ohella lähtöasema antaa jokaiselle matkustajalle todistuskaavakkeen B N:o 118 A, johon on leimattu aseman nimi ja päiväleima. Nämä todistukset tulee tilaisuuksien järjestäjäin täyttää ja varustaa ne liiton leimalla. Paluumatkaa varten ovat ostetut matkaliput voimassa yhdessä mainitulla tavalla täytettyjen ja leimattujen todistuksien kanssa. Todistukset on matkan päättyessä matkalippujen kera luovutettava junailijalle.

(Tfo 791/953.)

*

Erehdysten välttämiseksi olisi paras lippua ostaessa näyttää tämä tiedoitus lipunmyyjälle.

KUUROMYKKÄIN RAITTIUSSEURA »SURDIN» 40-VUOTISJUHLA

Juhlat vietetään, kuten jo ennen on lyhyesti mainittu, joulukuun 2—3 p:nä, Helsingin kuuromykkäin yhdistyksellä, Liisankatu 27 A.

Juhlaohjelma alkaa 2 p:nä klo 19, ja 3 p:nä klo 18. Sunnuntaina päivällä on kunniakäynti seuran perustajan Valter Stadius-vainajan haudalla sekä tutustumista kaupungin eri nähtävyyksiin.

Ohjelma kokonaisuudessaan tulee olemaan arvokas ja antoisa.

Puhujista mainittakoon past. Paljakka, maisteri Yrjö Karilas, pastori Kotilainen, rva Katri Pitkänen, rva Lyyli Färdig y. m. Toivotaan näille aatteellisille juhlapäiville runsasta osanottoa.

25 % alennus rautatielippujen hinnoissa on saatu. Siitä mainitaan toisessa paikassa lehteämme.

Tervetuloa Helsinkiin juhlimaan!

Raittiusseuran puolesta

Sihteeri.

KUUROMYKKÄIN AMMATTIOPETUKSEN JÄRJESTÄMINEN

Tasavallan presidentti on päättänyt antaa eduskunnalle esityksen laiksi kuuromykkäin ammattikouluista.

Lakiehdotuksen mukaan tarkoitetaan kuuromykkäin ammattikoululla valtion omistamaa taikka yksityistä valtion avustusta nauttivaa oppilaitosta, jonka tarkoituksena on antaa kuuromykille maataloudellista, kotitaloudellista taikka käsityö- tai teknillistä ammattikoulutusta. Valtion omistaman kuuromykkäin ammattikoulun oppilaalle annetaisiin koulun puolesta enintään kolmena vuonna vapaa asunto ja elatus. Jollei oppilaan työn tulos jäisi koululle, olisi oppilaan suoritettava asunnostaan ja elatuksestaan koululle kohtuullinen korvaus. Tarkemmat määräykset kuuromykkäin ammattikouluista ja niiden tarkastuksesta annettaisiin asetuksella.

KIRJE ISOSTAKYRÖSTÄ

Tervehdys teille siirtokaverit, jotka muistitte meitä kirjeillä ja muulla tavoin siellä Karjalassa, jossa saimme vietttää vain vähän yli 3 onnellista vuotta. Elämä siellä elpyi kaikin puolin ja työn ilo lisääntyi vaikeuksista huoiimatta, että työvoimasta oli kova puute. Syksy tuli ja aika kävi niin vakavaksi mutta »pois» käskyä emme vieläkään saaneet.

Kaihoten ilmoitan, että 21. 9. saimme viimeksi sulkea kotimme oven ja lähteä kulkemaan meille tuntematonta tulevaisuutta kohti.

Lähtiessämme kotoa, emme olleet selvillä, kuinka pääsemme tuon matkan yli, sillä sydän kuohui äänetöntä tuskaa ja oli vain lähdettävä.

Matkalla tulimme siihen käsitykseen, että paras työhevosemme olikin sairas. Se johtuikin kovasta työstä, jota piti tehdä Karjalassa, niin kauan kuin saimme lopulta ottaa kuormat mukaan. Matkalla tienristeyksessä pysäytimme hevoset ja tytär meni asemalle kysymään jos vaunuun sopii meidän hevoset y. m. tavarat. Kielsivät ensin, mutta kun sairas hevonen olisi varmaan jäänyt tielle, niin oli pakko ottaa. Hevonen oli kovassa työssä surkastunut.

Matka ei ainakaan ollut helppoa avonaisessa vaunussa. Satoi tai paistoi, siinä saimme vaan värjöttää toista viikkoa, kunnes saavuimme Isonkyrön pysäkille.

Asumme nyt täällä ja lähetämme paljon sydämellisiä terveisiä kaikille km. siellä ja täällä oleville. Teitä kaikkia muisteleva.

E. Suoninen,
Os.: Tervajoki, Tuurala, (J. Bengs).

LIITTOMME UUTISIA

Keskushallituksen kokouksessa 11. 11. -44 päätettiin mm. seuraavista asioista:

Kuuromykkäin Joulu ei tänä vuonna ilmesty. Kuuromykkäin Viestin jäljellä oleva varasto koetetaan saada loppuunmyydyksi. Erikoisjulkaisujemme nimikysymystä harkitsemaan asetettiin valiokunta, johon tulivat johtaja Urho Kierimo, pastori Lauri Paunu ja toimittaja Rurik Pitkänen.

Hyväksyttiin liiton puolesta pommitusvahinkojen korjauksia valvomaan asetettujen tarkastaja J. K. Palomaan ja toimittaja R. Pitkäsen toimenpiteet kiitoksella.

Sairaus- ja hautausapukassan perustamista suunniteleva toimikunta jätti työnsä tulokset sääntöehdotuksineen, perustuen vakuutusperiaatteelle, keskushallituksen harkittavaksi. Valiokunnalle, johon kuului tarkastaja Palomaa puheenjohtajana, hera Karilas ja sihteerinä toimittaja Pitkänen, lausuttiin keskushallituksen puolesta kiitokset hyvin suoritetusta työstä. Kassan perustaminen tulee kysymykseen liiton ensi vuosikokouksessa.

Merkittiin, että liitto oli saanut luvan arpajaisten toimeenpanoon erään toisen yhdistyksen kanssa yhdessä ensi huhtik. 15 ja kesäk. 14 p:n välisenä aikana.

Samoin merkittiin pommitusvahinkojen korvausta anotuksi Valtiovarainministeriöltä korkein määrä 10,000 markkaa.

Tutustuttiin liiton rahastojen tilaan. Kassanhoitaja neiti Jenni Granqvist suostui edelleen jäämään liiton rahastonhoitajaksi, saaden oikeuden muodostaa liiton kirjanpito valantehneiden tilintarkastajien antamien ohjeiden mukaan yksinkertaisemmaksi, että siitä saisi paremman yleiskatsauksen eri rahastojen tilasta.

Hyväksyttiin liiton hopeisen ja pronssisen ansiomitalin jakoperusteet ja pantiin pöydälle ansiomitalien jakoehdotus, jonka oli tehnyt sitä varten valittuina johtaja Urho Kierimo ja tarkastaja J. K. Palomaa, rouva Elma Ignatiuksen ollessa estettynä osallistumasta tähän tehtävään. Hopeisen ansiomitalin jakaa keskushallitus lunastuksetta sellaisille henkilöille, joiden toiminnalla on laajakantoisempaa merkitystä. Pronssisen ansiomitalin jakaa keskushallitus yhdistysten tekemästä anomuksesta paikallisesti ansioituneille henkilöille, ollen siitä anojan suoritettava lunastusmaksua 100 markkaa.

Kun liiton sihteerin matkoja varten hyväksytty määräraha oli arvioitu liian pieneksi, päätettiin sitä lisätä, että välttämättömät matkat voitaisiin vielä suorittaa.

Sosiaaliministeriön tarkoitusta varten osoittamasta lisämäärärahasta johtuen voitiin liiton toimihenkilöiden palkkausta hiukan parantaa.

Hyväksyttiin tähän asti tehdyt Oy. Surdus Ab:n osakkeiden ostot. Mikäli niitä tarjotaan liiton ostettavaksi, päätettiin maksaa 150 mk kappaleelta, koska mitään osinkoa liikkeestä ei ole saatu.

Hyväksyttiin liitolta anotut, kesän kuluessa suoritettujen esitelmämatkojen matkalippukorvaukset erinäisille henkilöille.

Liiton käyttövaroihin lisättiin valtiokonttorin palauttama liikevaihtovero johtaja Kierimon »Ensimmäinen lukukirjani» nimisestä oppikirjasta.

Palautettiin liiton sihteerille hänen maksamansa vuokra osalta asuinhuoneustoa, joka oli korjaustöiden aikana ollut liiton toimiston käytettävänä.

Koska havaittiin, että Sota-avustusrahastossa vielä oli varoja, päätettiin kehoittaa pommituksista y. m. sotavahinkoja kärsineitä tekemään siitä perustellut anomuksensa keskushallitukselle.

Hyväksyttiin Kainuun Kuurojen Yhdistyksen säännöt.

SUOMEN KUUROMYKKÄINLIITON ANSIOMERKKIEN OHJESÄÄNNÖT

1 §.

Suomen Kuuromykkäinliitolla on kahdenlaisia ansiomerkkejä: hopeinen ja pronssinen.

2 §.

Ansiomerkki annetaan Suomen Kuuromykkäinliittoon kuuluville, kuuromykkäin valistus- ja järjestötoiminnassa erittäin ansioituneille henkilöille tunnustukseksi harrastuksella ja hyvin suoritetusta työstä vähintään 20 vuoden aikana. Hopeisen ansiomerkin saanti edellyttää laajempaa työtä kuin mitä on suoritettu oman yhdistyksen hyväksi. Pronssinen on tarkoitettu pääasiassa oman yhdistyksensä piirissä ansiokkaasti työskenneille henkilöille. Erikoistapauksissa voidaan ansiomerkki antaa muillekin kuuromykkäin hyväksi toimineille henkilöille.

3 §.

Ansiomerkit antaa liiton keskushallitus.

4 §.

Ansiomerkin antamista voi ehdottaa liittoon kuuluva yhdistys tai yksityinen jäsen. Hakemukseen on liitettävä tätä varten erikoisesti laadittu kaavake täytettynä mahdollisine lisäselvityksineen.

VÄLÄHDYKSIÄ KUUROJEN MAAILMASTA

Moni lukija tuhahtaa, kun on puhe kuuromykistä, tai kuten kansa yleisesti heitä nimittää tavallisessa kielenkäytössä »mykkä». Mutta annappas olla. Jos Suomi todellakin on kulttuurissaan kohonnut sille tasolle, miksi sen kehutaan kohonneen, niin kuinka voi olla mahdollista, että kulttuurikansa pysyy muinaisella barbaarikannallaan, vaikkakin tiedetään, että mykkä kuulee normaalisti, mutta ei taida puhua, eikä hänellä ole juuri mitään mahdollisuuksia puhetaidon oppiin. Syynä voi olla äänijänteiden rikkoutuminen tai kieli on poissa. Mykkyyttä tuskin onkaan muutoin kuin jonkin tapaturman aiheuttamana.

Kuuro taas on menettänyt kuulonsa jonkin taudin sattuessa. Näistä taudeista pahimpia kuulon viejiä ovat tulirokko, aivokuume, korvatulehdus ja hyvin usein ajettumat päässä. Tuberkuloosi on useissa tapauksissa vienyt kuulon.

Jos lapsi aivan pienenä saa jonkin taudin ja kuuroutuu, ei hän missään nimessä ole tullut mykäksi, vaan kuuroksi. Kun hän kasvaa ja pääsee kuurojenkouluun, niin taitavat opettajat opettavat hänelle puhetaidon. Jos hänen järkensä ja äänijänteensä ovat terveet, oppii hän helposti puhumaan. Näin ollen on sulaa typeryyttä nimittää häntä »mykäksi». Sitten on sellaisia lapsia, jotka menettävät kuulonsa siinä iässä, jolloin jo osaavat puhua, tai sellaisia, jotka ovat käyneet jonkin luokan kansakoulua. Heille ei tarvitse opettaa puhetaitoa, vaan huulilta puheen huomaamisen taitoa ja jatkoa siihen kouluoppiin, mitä he ennestään ovat saaneet. Tällaiset lapset muutetaan ylemmille luokille kuurojenkoulussa sitä mukaa kuin huomataan heidän kykynsä.

Sitten on niitä, jotka ovat menettäneet kuulonsa rippikouluiässä, mutta jostain syystä jääneet ilman kouluoppia. Toisia on pidätetty kotona ilman koulunkäyntiä niin pitkälle (syynä on vanhempien välinpitämättömyys tai tietämättömyys), ettei heitä enää voida ottaa pienten lasten kouluun. Heitähän varten on erikoinen koulu Jyväskylässä, jossa heille opetetaan viittomista ja sormilla puhumista. Tällaisten vanhemmalla iällä puhumaan opettaminen olisi hirmuponnistus ja tuskinpa siitä tulisi mitään tulosta. Näin ollen on suorastaan sydämetöntä pidättää kuuroutunut lapsi poissa koulusta niinä ikävuosina, jolloin puhe voisi hyvällä ohjauksella tulla lapsen onneksi. Suorastaan raakuutta on heitä nimittää »mykäksi». On siis erotettava kuurous ja kuuromykkyys. Kuuro ei kuule, mutta taitaa puhua, kuuromykkä ei kuule, eikä taida puhua. Mutta kummallakin on järki normaali, ehkä paljon normaalimpi kuin usealla sellaisella, joka kuulee ja taitaa puhua.

Minä, tämän kirjoittaja, olen käynyt kuulevien lastentarhan ja kolme luokkaa kansakoulua. Tulirokko vei minulta kuulon. Vuoden olin kotona. Kaksitoistavuotiaana menin kuurojenkouluun oppimaan huulilta lukemista. Aineet olivat minulle tuttuja, joten hyppäsin luokkien yli. Koulusta päästyäni antauduin innolla kuurojen yhdistystoimintaan. Sitä on nyt kestänyt vuosia. Ja kuitenkin kuurojenkoulua käydessäni minua silloin tällöin ivattiin »mykkä, mykkä». Ja tiedän, että yhä niin tehdään ei yksin minulle, vaan tuhansille muille.

He ovat saaneet koulusivistyksen ja elävät yhteiskunnassa työtä tehden, kuten muutkin. He ovat keskenään menneet naimisiin saaden terveitä, kuulevia lapsia. Kuurojen vanhempien pojista ovat monet uhranneet päättyneessä sodassamme henkensä, voimansa, terveytensä ja nuoruutensa isänmaan onnen alttarille. Ja isänmaan itsenäisyys ja riippumattomuus on kuurojen vanhempien ja kuulevien lapsien yhteinen ajatus. Kotirintamalla ovat monet kuurot tehneet velvollisuutensa kuulevien rinnalla odottamatta kiitosta tai tunnustusta.

Jos löytyy hunningolle joutuneita kuuroja, niin he vähenevät sitä mukaa kuin kuurojen yhdistykset lisääntyvät ja niiden toiminta monipuolistuu. Siellä he saavat osakseen ymmärtämystä ja ohjausta paremman elämän jatkamiseen.

Olettekohan milloinkaan tulleet ajatelleeksi, mitä noilta kuuloa vailla olevilta kovan onnen lapsilta oikeastaan puuttuu. — Teillä, jotka kuulette, on kaiken maailman ihanuudet. Radiot, puhelimet, musiikki, laulu, erilaiset juhlat, jumalanpalvelukset, kirkot, teatterit, erilaiset kurssit y. m. Ah, kurssit, esitelmätilaisuudet, opistot. Niihin ikävöivät kuurot ja kuuromykät. Miksi ei heille mitään, ei edes koulujen anneta alkaa täydessä laajuudessaan kuin ennen sotaa. Kuulevat lapset saavat tuota kaikkea ihanuutta ja lisäksi koulujen täydet luokat. Mutta noilla kovaosaisilta lapsilta evätään niinkin vähäinen kuin täydellinen kouluoppi. Älkää heitä siis surkutelko, vaan ohjatkaa, neuvokaa ja koettakaa ymmärtää. Saman Jumalan luomia hekin ovat. Saman kansan lapsia hekin ovat. Samat aatteet ja harrastukset heitäkin innoittaa. Ainoa heidän vikansa on, etteivät kuule. Älkää lukeko heidän kuurouttaan »rangaistuksen» tai ivan ja halveksunnan aiheeksi. Tätä pyytää kuuro

(Savo 29. 10. -44) »Katariina täti».

---

5 §.

Pronssisen ansiomerkin saanut henkilö voi saada hopeisen, mikäli hänen ansionsa sen edellyttävät ja 5—10 vuotta on kulunut pronssisen ansiomerkin saannista.

6 §.

Ansiomerkkiä on haettava vähintään 2 kuukautta ennen tapahtuvaa jakoa.

7 §.

Ansiomerkkiä ei saa mitenkään muuttaa eikä sitä luovuttaa toiselle henkilölle käytettäväksi.

8 §.

Ansiomerkin hinnan, jonka keskushallitus määrää, suorittaa asianomainen itse tai se yhdistys, joka on sitä anonut, ellei keskushallitus erikoistapauksissa toisin päätä.

9 §.

Liiton keskushallituksella on oikeus kieltää merkin pitäminen henkilöltä, joka on tehnyt itsensä syypääksi yleisesti rangaistavaan tekoon tai muuten käytöksellään herättänyt pahennusta.

10 §.

Jos ansiomerkki palautetaan liitolle omistajan kuoleman jälkeen, niin se on säilytettävä asianomaisen nimellä varustettuna muistoesineenä.

11 §.

Ansiomerkit on numeroitava siten, että sekä hopeaiset että pronssiset merkit, muodostavat oman sarjansa. Annetuista merkeistä liiton tulee pitää luetteloa.

Nämä säännöt on liiton keskushallitus hyväksynyt kokouksessaan marraskuun 11 p:nä 1944.

SOTA-AVUSTUSRAHASTOMME

Koska Sota-avustusrahastossa on vielä jonkinverran varoja, kehoittaa Keskushallitus avustuksen tarvitsijoita lähettämään anomuksensa ja tarkat tiedot kärsimiensä vahinkojen suuruudesta, mainiten samalla, ovatko ja kuinka paljon muualta saaneet avustuksia, perhetiedot ym. allekirjoittaneelle liiton sihteerille.

RURIK PITKÄNEN,
Helsinki,
Liisankatu 27, E 10.

KIRJALLISUUDESTA

Viisaus on jalokivi, joka välkkyy kirkkaimpana nöyryyden kehyksissä.

Tieto on valtaa. Hyvät tiedot ovat aina tarpeen, ajattelipa yleissivistäviä tahi ammattiaineita, sillä tieto on aina kaiken taloudellisen menestymisen ja henkisen edistymisen ehto.

Henkinen työskentely tietoja hankkiessa kehittää entistä kykenevämmäksi kaikenlaiseen toimintaan. Moni käyttää kumminkin aikaansa väärin, sillä aika on suurin pääomamme. Sen hyödytön kuluttaminen on suurin vahinko, minkä ihminen voi itselleen tehdä.

Moni viettää aikaansa kuluttaen istumalla ravintoloissa, mikä samalla nielee varojakin.

Kaikissa kaupungeissa on kirjasto, mistä jokainen voi saada maksuttomasti itselleen oman valintansa mukaan luettavaa. Maaseuduilla on kyläkirjastot, joten nyt kun illat ovat käyneet pitkiksi, jokainen voi istua mukavasti kotonaan ja ammentaa tietoja. Ken tämän tekee, hänelle avautuu kokonainen uusi maailma.

Hyvä kirja on samalla hyvä toverikin. Napoleon Bonaparte, tuo korsikkalainen suuri ja etevä sotapäällikkö luki myös paljon. Hän luki mielellään historiaa, maantiedettä sekä mainehikkaitten miesten elämäkertoja.

Käydessään Briennen sotakoulussa, hän oli itseensä sulkeutunut, vietti suurimmat osat ajastaan kirjojensa parissa. Melkein ahmimalla hän luki ja tutki maantiedettä.

Ja mitä ihmiset yleensä lukevat? Nuoriso lukee mielellään seikkailukertomuksia ja romaaneja toiset taas jännittäviä salapoliisikertomuksia, kun taas varttuneemmat lukevat tietopuolista kirjallisuutta, mistä samalla saa sellaista tietoa mikä on vastaisuudessa hyvään tarpeeseen.

Kirjoja on luettava hitaasti, hartaasti ja ajattelevaisesti, sillä silloin saa ainakin jotain irti. Hyvä kirja on heti luettava kahteen kertaan. On kyllä totta, että kirjoissa, joita luemme, on paljon outoja ja käsittämättömiä sanoja joita me kuuromykät emme yleensä ymmärrä.

Ole sitkeä ja voita! Luja tahto ajaa harmaan kivenkin läpi, sillä ihminen voi aikaansaada mitä tahansa jos vaan tahtoo.

Onhan Amerikassa kuuromykkiä, jotka opiskelun kautta ovat edistyneet niin pitkälle, että ovat tulleet ylioppilaiksi.

Tieto on kuin valtameri, kuta loitommaksi sen ulapalle pääsee, sitä avarammalta näyttää taivaanranta ja sitä pienemmäksi ihminen huomaa itsensä. Yrjö Heinonen.

Urheiluosasto

KUL:N LIITTOHALLITUS

päätti kokouksessaan 12. 11. -44 mm. seuraavista asioista:

Maaottelusta Ruotsin kanssa päätettiin ehdottaa Ruotsin K. m. Urheiluliitolle, että ensimmäisissä kilpailuissa Turussa ensi kesänä (elokuun alussa) Suomi kustantaa ruotsalaisten urheilijain (vähintään 10 urheilijaa + johtajat) ylläpidon, ehdolla että seuraavissa kilpailuissa, jotka pidetään Tukholmassa vuoden tai kahden kuluttua Ruotsi vastavuoroisuusperiaatteen mukaisesti kustantaa vastaavansuuruisen suomalaisjoukkueen ylläpidon. Sopimus on vahvistettava Ruotsin K. m. Urheiluliiton kokouksessa ensi helmikuussa ja KUL:n kokouksessa ensi maaliskuulla, minkä jälkeen asiakirjat vaihdetaan.

Hyväksyttiin seuraavat uudet ennätykset, jotka olivat saavutettu Helsingissä 29—30. 7. -44 pidetyissä KUL:n mestaruuskilpailuissa: Nuorten kiekonheitossa 41,00 Bror Hellöre Pietarsaaresta; 1500 m viestissä 3.40,0 Turun Valpas; seiväshypyssä 3,27 m Tenho Broman Kuopiosta; naisten kuulassa 9,72 Aili Huotari Helsingistä. Aikaisemmin oli hyväksytty 800 m juoksussa 2.05,0 Paavo Palmun Turusta, kuulevien kansainvälisissä kilpailuissa Turussa 14. 6. -44 saavuttama uusi ennätys.

Naisten 3 km hiihtomatkan pidentäminen 5 km:ksi ei saavuttanut riittävää kannatusta, joten se päätettiin pitää ennallaan.

Päätettiin kustantaa puheenjohtaja Urho Lehtimäen matka Lahden Kuurojen Urheilijain 10-vuotisjuhlaan 3. 12. -44. Kuopiossa pidettävien KUL:n hiihtomestaruuskilpailujen valvojaksi päätettiin lähettää puheenjohtaja Lehtimäki liiton kustannuksella. Urheiluseuran perustavassa kokouksessa 14. 1. -45 valtuutettiin liitoa edustamaan sihteeri Rurik Pitkänen.

KUL:n 25-vuotisjuhlatoimikuntaan valittiin kokoonkutsujana E. Karilas, jäseninä C. Martola, B. Ahlbäck ja R. Pitkänen.

25-vuotisjuhlakilpailut päätettiin pitää Tampereella heinäk. lopulla 1945 ja valtuutettiin M. Katainen, oikeudella ottaa paikkakunnalta tarvitsemansa avustajat, niistä huolehtimaan.

KUL:n juhlavuosikokous pidetään Helsingissä 31. 3. -45 klo 14. Siihen mennessä ilmestyy myös KUL:n 25-vuotisjuhlajulkaisu.

VÄLÄHDYKSIÄ KUL:N MESTARUUSKILPAILUISTA

Km. Lehden viime numeroissa selostetuista kilpailutuloksista noukitaan vielä poimintoja muutamista silmiinpistävistä lajeista ja urheilijoista.

Helsingin Km. V. ja U.-seura anoi luvan saada järjestää mestaruuskilpailut 40-vuotisjuhliensa yhteydessä. Sitä mielihyvin tervehdittiin ja siihen suostuttiin. Valmistauduttiin ennakolta, mutta viime talven ja kesän tilanteet panivat helsinkiläisten suunnitelmat sekaisin. Myöhemmin tilanne tasaantui. Tuumasta toimeen. Ensiksi oli hankittava lupa poliisilta urheilukilpailujen järjestämiseen. Alussa epäröitiin luvan myöntämisessä, viimein suostuttiin.

Osanottajia ilmoittautui ilahduttavan runsaasti, noin 50. Vanhat tekijämiehet Kaurela, Ojala ym. olivat poissa. Vaikeasta ahdinkoajasta huolimatta saavutettiin monissa lajeissa uusia ennätyksiä ja tuloksia.

1500 m viestinjuoksussa tuli uusi ennätys 3,40 sek. Turun Valppaan nimiin. Entisiä ennätyksiä olivat 3,41,4, KUL:n liittojoukkueen saavuttama Helsingissä 1921 ja 3,45,5 Helsingin joukkueen saavuttama Vaasassa 1938.

Naisten 4×80 m viestinjuoksuun ilmoittautui vain yksi joukkue, Helsingistä, oli ajateltu peruuttaa, mutta palkinnot oli ostettu ja kaiverrettu. »Hätä keinon keksii», niin saatiin toinen joukkue eri maaseutuseuroista, naisten 100 m juoksun kilpailutulosten perusteella. Siis oli kaksi joukkuetta »tulessa». Helsingittäret tunnustivat maaseutujoukkueen paremmakseen.

Naisten kuulantyönnössä helsingitär Huotari lähenteli maailmanennätystä. Turun Nieminen, joka on ollut uskollisesti mukana kilpailuissa v. 1927 lähtien, jätettiin armottomasti neljännelle sijalle.

Seiväshypyssä Kuopion Broman yritti rikkoa maailmanennätystä, mutta rima yli ennätyksen kohotettuna oli hänelle liikaa. Toivottavasti hänellä on hyviä edellytyksiä parantaa ennätyksiä tulevaisuudessa, kun hän on vielä nuori.

5000 m juoksussa kuopiolainen Pelli oli voittamaton. Hän valitteli, ettei hän saanut kunnollisesti istua junassa koko aikana Kuopiosta Helsinkiin, enimmäkseen hän väenpaljouden tähden seisoi, mikä vei herkkyyden kilpailijalta.

Nuorten kiekonheitossa Pietarsaaren B. Hellöre heitti kiekon 41 m paikkeille, mikä on toistaiseksi uusi ennätys kuurojen maailmassa. Kevyt kiekko (poikien) otettiin ensi kerran käytäntöön tänä vuonna tähänastisen normaalikiekon sijalle.

Tampereen Irri, lupaava tulevaisuuden mies, on vaatimaton ja hiljainen urheilija. KUL odottaa hänestä hyvää vastaisuudessa. Hänen isänsä on myös urheilija. Poika on isänsä tiellä oppimassa.

Kilpailujen paras mies oli B. Hellöre 22 pistettä 6 lajissa, toiseksi Irri 20 pist. 4 lajissa.

»Saimaa» pokaaliin sai Vaasa ansaitusti toisen kiinnityksen 60 pisteellä, Helsingin saadessa 51 pistettä. Piste-ero on vain 9. Vastaisuudessa helsinkiläiset uhkaavat katkaista vaasalaisten voittokulun, kun pietarsaarelainen B. Hellöre on saanut työpaikan Helsingissä, joten hänellä on mahdollisuuksia noukkia useita pisteitä Helsingin Km. V. ja U.-seuran nimiin.

Molempien päivien kilpailut onnistuivat hyvin pätevän ystävämme ylituomari Lauri Anttilan ansiosta. Sivumennen mainittakoon, että Turun pojat harjoittelivat kuulevien kanssa keskiviikkokilpailuissa (keskiviikkoisin), samoin Tampereella torstaikilpailuissa. Entä helsinkiläisten? *Ura.*

HEIPÄ HEI, TERVEET IISALMELAISET!

Kuulkaas, Iisalmessa pidetään kuuromykkäin urheiluseuran perustava kokous tammikuun 14 p:nä, sunnuntaina klo 17. Samana päivänä aamupäivällä pidetään Iisalmen seudun Kuurojenyhdistyksen esitelmäpäivät klo 11 alkaen. Myöskin yhdistyksen vuosikokous on samoihin aikoihin, mistä ilmoitetaan tarkemmin jouluk. lehdessä. Olisi hyvä, jos naapuriseurain edustajatkin saapuisivat sopimaan piirien rajoista ym. yhteistoiminnasta. Koetetaan saada esitettäväksi urheiluelokuvia, jos liittomme pommituksessa vahingoittunut elokuvakone saadaan kuntoon.

Iisalmen ympäristössä on paljon kuuroja, joten yhdistyksen jäsenluku on nopeasti noussut. Näistä on suurin osa nuoria, joilla on tulevaisuus edessään ja urheilutoiminnallakin on varmaan menestystä heidän kehittämiseksen voimakkaiksi ja terveiksi kansalaisiksi. Pyydämme ilmoittamaan jokaiselle Iisalmen piirissä asuvalle kuuromykälle tästä tilaisuudesta, että he saapuisivat mahdollisimman runsaslukuisesti — nekin, joille ei tule tätä omaa lehteämme. Se kannattaa ja maksaa vaivan. Paitsi paikkakunnallamme asuvaa Viipurin K. m.-Urheilijain puheenjohtajaa Otto Heiskasta, joka puhuu urheilusta humoristiselta kannalta, tulee puhujaksi myöskin KUL:n sihteeri, toimittaja Rurik Pitkänen, selostamaan kuuromykkäin ja kuulevain urheilutoimintaa, urheiluopetusta ja mahdollisesti esittämään urheilu- ym. elokuvia.

Siis kaikki tervetulleita kajaanilaisia myöten esitelmäpäiville tammikuun 14 p:nä!

Urheilu on hyvin hyödyllinen ihmisille. Nuorena poikana ollessani 18-vuotiaaksi asti sairastelin usein, mutta sitten innostuin harjoittelemaan talvella hiihtoa ja kesällä muita urheilulajeja. Jo vuoden kuluttua olin aivan terve ja paljon vahvistunut. Urheilukilpailut antoivat minulle terveyttä ja auttoivat voittamaan taudit. Olen huomannut, että useimmat nuoret eivät harrasta urheilua, ja he valittavat kaikenlaisia kipuja ja sairauksia. Ei ne kotona makaamalla parane, vaan ainoastaan vahvistamalla ruumista urheilun avulla. Vieläkin minä jaksan ja mielelläni osallistun urheilukilpailuihin, ja tuottaa suurta onnea ja tyydytystä, kun onnistun pääsemään palkinnoille. Ajatelkaa, mitä urheilu voi merkitä teille itsellenne ja saapukaa kaikki nuoret ja vanhat perustamaan omaa urheiluseuraa Iisalmeen, jonne pääsee helposti rautateitse pohjoisesta, etelästä ja lännestä sekä maanteitse muiltakin ilmansuunnilta. Tervetuloa tammikuun 14 p:ksi Iisalmeen! *V. B.*

40-VUOTISJUHLA

Helsingin kuuromykkäin Voimistelu & Urheiluseuran 40-vuotisjuhlaa vietettiin heinäk. 29 p:nä Bragen juhlasalissa. Tilaisuuteen oli saapunut kuuroja läheltä ja kaukaa ympäri Suomea. Seuran monivuotinen puheenjohtaja Hj. Sandblom toivotti yleisön tervetulleeksi juhlaan. Neidit Maija-Liisa Hoffrén ja Lahja Vanninen esittivät onnistuneesti laulun »Siniristilipulle». Hra Br. Mouton piti juhlapuheen, selostaen samalla seuran toiminnasta 40-vuotistaipaleen eri vaiheista. Tämän jälkeen seurasi onnittelujen sarja. KUL:n puheenjohtaja U. Lehtimäki toi KUL:n puolesta onnittelut juhlivalle seuralle. Eri urheiluseurojen edustajat esittivät onnitteluja ja tervehdyksiä. Väliajan jälkeen esittivät seuran naisvoimistelijat kauniin vannevoimisteluohjelman. Herra Hj. Sandblomin satukertomuksen jälkeen nähtiin erinomaisen onnistunut näytelmä »Sotilas N:o 39».

Seuraavan päivän iltana oli KUL:n kenttä- ja rataurheilumestaruuskilpailujen lopettajaisjuhla työväentalossa. Herra Hj. Sandblomin tervehdyspuheen jälkeen lausui herra T. Rikström runon »Kesäpäivä». Herra U. Lehtimäki piti urheiluhenkisen puheen, jonka jälkeen seurasi kunniapalkintojen jako. Vaasan voitokas joukkue korjasi toisen kerran vuodeksi haltuunsa komean »Saimaa» pokaalin. Turun »Valppaan» sisukas viestijoukkue sai ensimmäisen kiinnityksen kiertopokaaliin, jonka ovat lahjoittaneet veljekset Janne ja Urho Lehtimäki. Helsingin Voimistelu & Urheiluseuran 40-vuotismuistomaljakko annettiin 5000 m voittajalle V. Pellille. 1500 m juoksun voittajalle P. Palmulle ojennettiin Hj. Sandblomin lahjoittama muistopalkinto. Rouva Aura Ahlbäckin lahjoittaman kauniin keramiikkimaljakon sai Aili Huotari uudesta suomen ennätyksestä kuulantyönnössä. Muutamien hesalaisten kuurojen yhteisen lahjan siniristilipun jalustoineen anettiin Aili Huotarille hyvästä urheilusaavutuksesta. Palkintojen jakojen jälkeen esittivät neidit Maire Virtama ja Eila Lehtonen lystikkään japanilaisen tanssin. Monien pyynnöstä antoivat seuran naisvoimistelijat uudelleen vannevoimistelunäytöksen. Sitten nähtiin hupaisa pilanäytelmä, joka pani monen nauruhermot kovalle koetukselle. Juhla päättyi nuorison leikkiin.

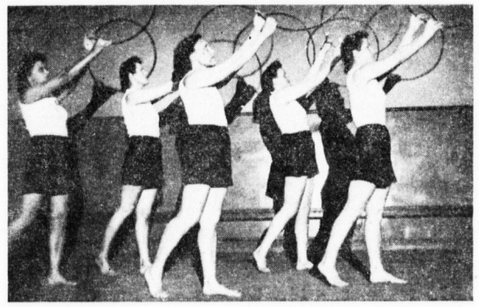

Naisten vannevoimistelunäytös.

VOITTAISIVATKO SUOMALAISET KUUROMYKÄT URHEILUOTTELUN RUOTSIA VASTAAN?

Piirissämme on paljon puhuttu aikaisemmin suunnitteilla olevasta kuuromykkien maaottelusta Suomi—Ruotsi, josta saavutettujen tulosten perusteella muodostuisi verraten tasaväkinen.

Vertailun vuoksi panemme tähän Suomen ja Ruotsin tämän vuoden mestaruuskilpailujen tulokset:

Lajit	Suomi	Ruotsi
100 m	12,1	11,7
400 »	54,9	53,3
1500 »	4.22,6	4.10,8
5000 »	16.00,0	16.16,4
Viesti 1500 m	3.40,5	—
Pituus	581	640
Korkeus	160	160
Seiväs	327	315
Kuula	11.43	12.35
Kiekko	33.36	38.36
Keihäs	52.22	45.84

E. Ks.

HELSINGIN KM. VOIM. JA URH.-SEURA järjesti jäsenilleen uintikilpailut elok. 6 p:nä Medvastössä (Porkkalan alueella), jonne seura järjesti laivaretken. kilpailun osanottajia oli 9 miestä ja 7 naista.

50 m selkäuinti:
1. P. Laurila 54,3
2. A. Nordström 56,3
3. P. Miettinen 58,4
4. G. Lillhannus 60,0

200 m rintauinti:
1. A. Nordström 4.26.8
2. M. Liinapuro 4.46.5
3. P. E. Stenberg 5.14,5
4. A. Sihvola 5.40,8.

100 m vapaauinti:
1. A. Nordström 1.39
2. P. Laurila 1.39.2
3. A. Räikkönen 1.41.6
4. P. E. Stenberg 1.59.5

Yhteistulos:
1. A. Nordström 6.52,1
2. M. Liinapuro 7.53.2
3. P. Laurila 8.37.5

Naisten 50 m vapaauinti:
1. Maija-Liisa Hoffrén 1.00.8
2. Ulla Elomaa 1.00.9
3. Aura Ahlbäck 1.05,0
4. Marjatta Martikainen 1.05.6

100 m rintauinti:
1. Maija-Liisa Hoffrén 2.14.0
2. Ulla Elomaa 2.23,09
3. Aura Ahlbäck 2.29.2
4. Marjatta Martikainen 2.41.2

Yhteistulos:
1. Maija-Liisa Hoffrén 3.14.8
2. Ulla Elomaa 3.23,9
3. Aura Ahlbäck 3.34,2

HELSINGIN K.M. VOIM. & URH. SEURAN tavanmukainen *vuosijuhla* palkintojen jakoineen pidetään marrask. 18 p:nä klo 19 H.K.Y:n huoneistossa Liisankatu 27.

HÄMEENLINNAN KUUROMYKKÄ-URHEILIJAT toimeenpanee illanvieton palkintojenjakoineen Tyttölyseolla marrask. 26 p:nä klo 13. Ohjelma on vaihteleva, ja on väliajoilla korviketarjoilua, fortunaa, arvontaa ym. hauskaa. Herra Janne Lehtimäki on luvannut tulla ohjelmaa rikastuttamaan. Lähiseudun kuurot, saapukaa joukolla tähän illanviettoon.

KYMINLAAKSON KM. V. & U.-SEURA TÄHTI järjestää *pikkujoulujuhlan* marraskuun 25 p:nä Kotkassa, Kotkanpohjan huoneustossa Kaivokatu 14 kello 18. Tervetuloa läheltä ja kaukaa!

PORIN KUUROT URHEILIJAT järjestävät *pikkujouluiltamat* jouluk. 2 p:nä. Kokoonnutaan Porin k.m. yhdistyksen talolle klo 19. Kaikki Porin ja sen ympäristön kuurot ovat sydämellisesti tervetulleita.

TURUN K.M. URHEILUSEURA »VALPPAAN» 35-vuotisjuhlaa vietetään pikkujoulun yhteydessä lauantaina joulukuun 2 p:nä 1944 k.m. yhdistyksen huoneistossa Yliopistonkadun 6:ssa. Vaihteleva ohjelma. Kaikki läheltä ja kaukaa tervetulleita. Sokerit ja leipäkortit mukaan.

LAHTI. *10-vuotisjuhla* 3 p:nä joulukuuta klo 12 Lahden yhteiskoululla. Saapuville tulee KUL:n puheenjohtaja Urho Lehtimäki Turusta ja seuran perustaja hra Kauko Mäkelä Tampereelta.

Tervetuloa juhlaan, ja myös seurojen edustajat.

Lahden Kuurot Urheilijat.

HELSINGIN K.M. VOIM. & URH. SEURAN naisosasto järjestää *pikkujoulujuhlan* hauskalla ja hyvällä ohjelmalla jouluk. 5 p:nä klo 19 H.K.Y:n huoneustossa Liisankatu 27. Joulupukki tulee!

TAMPEREEN KUUROT URHEILIJAT järjestää *pikkujouluiltaman* palkintojenjakoineen joulukuun 9 p:nä K.m. yhdistyksen huoneustossa Kyttälänkatu 8. Tervetuloa!

PIETARSAAREN KUUROMYKKÄ-URHEILIJAIN *uudenvuoden vastaanottajaiset* ovat joulukuun 31 p:nä. Lähemmin vastedes. Läheltä ja kaukaa tervetuloa!

PORIN KUUROT URHEILIJAT pitävät vuosikokouksensa tammikuun 7 p:nä klo 11.

Tietoja kotimaasta

LAPPEENRANNAN K.M. YHDISTYS alkaa toimintansa marrask. 19 p:nä klo 12 kaupungin lastentarhalla, samalla pidetään oman siirtoväen kotiinpaluukokous. Jos paikkakunnalla on k. m. siirtolaisia, niin hekin ovat hyvin tervetulleita meidän joukkoon. Uudet ja vanhat jäsenet ovat tervetulleita.

Puheenjohtaja.

JYVÄSKYLÄN K.M. YHDISTYS ja K.M. URHEILIJAT järjestävät pikkujoulun viettojuhlan marraskuun 26 p:nä klo 15 kuurojenkoululla.

Tervetuloa Jyväskylästä ja lähiympäristöstä!

KAINUUN KUUROJENYHDISTYKSEN esitelmäpäivät pidetään joulukuun 2—3 p:nä Kajaanin Käsityö- ja Tehdasyhdistyksen huoneustossa Linnank. 18, alkaen lauantaina klo 15, jolloin on tutustumistilaisuus. Sen aikana on tilaisuus kamppailla fortunapelissä, jossa on palkintoina »Työmiestä», savukkeita, kaakkua y.m. Ohjelma aloitetaan klo 17.30.

Sunnuntaina klo 9 tutustumiskäynti Kajaanin Puutavara Oy:n tehtaille. Päiväjuhla alkaa sunnuntaina klo 13. Ohjelmassa esitelmiä, huumoria, hauska näytelmä y.m. Väliajoilla huutokaupataan elintarvikkeita.

Puhujista mainittakoon mm. toimittaja R. Pitkänen, Otto Heiskanen, Toivo Heikkinen sekä mahdollisesti taiteilija L. Vainola.

25 %:n matkalippualennus rautateillä on saatu.

Asemalla on vastaanottajat pohjoisesta ja etelästä saapuvilla junilla. Yhteismajoitus järjestetään.

Osanottajia pyydetään asunnon järjestämistä varten hyvissä ajoin ilmoittamaan tulostaan os.: Neiti Hilkka Asp, Kajaani, Teppana, Keskikatu 6. Mukaan otettava välttämättömästi lakana, viltti, eväät ja sokeria. Matkustuslupaa Kajaaniin ei enää tarvitse pyytää poliisiviranomaisilta.

Tervetuloa Kajaaniin tutustumaan rauniolinnaan ja uudenaikaisiin voimalaitoksiin.

JOENSUUN SEUDUN KUUROJENYHDISTYKSEN *pikkujoulu* on joulukuun 3 p:nä klo 16 Ranta-Mutalassa, Erkki Hirvosen talossa. Rovasti Myyryläinen tulee pitämään samassa paikassa hartaushetken kuuromykille.

RIIHIMÄEN KUUROJENYHDISTYS toimeenpanee tavanmukaiset esitelmäpäivät 5 ja 6 p:nä joulukuuta. Kokoonnutaan Pohjoiselle kansakoululle 5 p:nä klo 18 sekä 6 p:nä klo 11. Hyvä ohjelma molempina päivinä. — Sokerit mukaan! Tervetuloa runsain joukoin!

ÄÄNEKOSKEN KUUROJENYHDISTYKSEN pikkujoulua vietetään jouluk. 10 p:nä Suolahdessa Kivistöllä. Tervetuloa!

IISALMEN KUUROJEN RAITTIUSSEURA järjestää *pikkujoulujuhlan* Iisalmessa jouluk. 10 p:nä myöhemmin ilmoitettavassa paikassa. Juhlille saapuvia ollaan aamujunilla vastassa. Jos joku ei osaa tulla juhlapaikalle, tulkoon autoasemalle, tasan klo 12, josta hänet haetaan. Ohjelma taataan hyväksi ja tulkitaan myöskin kuuleville. Siis kuurot kuulevine ystävineen tervetulleita. Yösija järjestetään sunnuntain ja maanantain väliseksi yöksi. Eväät ja sokerit mukaan.

Juhlapaikalla on hyvää keittoa saatavana. Joulupukki käy. Puhujiksi mahdollisesti saadaan rva Pitkänen ja rovasti Myyryläinen, lisäksi oman paikkakunnan kuurot ja kuulevat puhujat aina kirkkoherra Kurki-Suonioon asti.

HAAPAJÄRVELLÄ pidetään *pikkujoulujuhla* joulukuun 16—17 p:nä. Kokoonnutaan lauantaina työnjoht. Hannes Tuomaalan luo kirkolle, josta lähdetään linja-autolla klo 13,30 Lempi Saarelan luo Siipolaan. Matkaa on 16 km. Perillä tarjotaan vapaasti joulupuuroa.

Tilaisuudessa keskustellaan oman kuurojenyhdistyksen perustamisesta Haapajärvelle. Tervetuloa lähiympäristössä asuvat kuurot.

Lähempiä tietoja antaa työnjoht. Hannes Tuomaala os.: Haapajärvi O. I.

HÄMEENLINNAN KUUROMYKKÄIN YHDISTYS viettää *pikkujoulujuhlaansa* sunnuntaina 17 p:nä joulukuuta klo 13 tyttölyseolla. Toivottavasti tulee pastori Paunu ja raittiuspuhuja. Joulupukki saapuu. Ohjelmassa: joulutervehdyspuhe, raittiusesitelmä, huumoria. Väliajoilla fortunapeliä, arvontaa y.m. Hyvä ravintola. Sokerit ja eväät mukaan. Tervetuloa joukolla Hämeenlinnaan!

PIETARSAAREN KUUROMYKKÄINYHDISTYKSEN *tavanmukainen* pikkujoulujuhla on joulukuun 30 p:nä.

TAMPEREEN K.M. YHDISTYS järjestää tavanmukaisen joulujuhlan ja uudenvuoden vastaanottajaiset joulukuun 31 p:nä klo 17. Tervetuloa läheltä ja kaukaa.

PORIN KUUROMYKKÄIN YHDISTYKSEN illanvietto on loppiaisaattona 5. 1. -45 klo 19.

PORIN KUUROMYKKÄIN AUTTAJAYHDISTYS toimeenpanee kuusijuhlan loppiaisena tammik. 6 p:nä 1945 yhdistyksen talossa.

ÄÄNEKOSKEN KUUROJENYHDISTYKSEN vuosikokous pidetään 21 p:nä tammikuuta 1945 klo 12. Kokouspaikasta ilmoitetaan perillä. Sokerit mukaan. Tervetuloa!

AVIOLIITTOON VIHITTIIN 1 p:nä lokakuuta maaseurakunnan pappilassa Iisalmella neiti *Hanna Kainulainen* ja herra *Veikko Balck*, kumpikin Iisalmelta. Vihkimisen toimitti sotilaspastori Eero Niininen. Vihkimisen päätyttyä heidät saatettiin hevosella pappilasta Peltosalmelle, sahanpirtille viettämään hää-iltaa. Iltapäivällä kokoontui Veikko Balkin kotiin lukuisa kuuromykkäin joukko ja omaisia sekä työtovereita, viettämään häitä, nauttimaan runsaasti katetun pöydän ääreen korviketta hyvien pullien ja kaakkujen kera ja virvoitusjuomia sekä pirtin antimia. — Kiitos hyvästä hääillan nautinnosta.

Vihitylle avioparille lahjoittivat työtoverit, kuuromykät ja omaiset runsaasti talousastioita, kukkia ja lahjakortteja sekä ensiksimainitut huomattavan määrän rahaa. Herra Veikko Lämsä toivotti puolestaan onnea vihitylle avioparille ja esitti häävie-

raille onnittelusanoman, kuvaten yhdistystoiminnan merkitystä. Lukuisa k. m. joukko ja työtoverit sekä omaiset toivovat avioparille hyvää vointia ja menestystä.

KESÄN MOTTIHAKKUISTA jaettiin palkintojenjakotilaisuudessa Säynätsalossa muun muassa k. m. *Adolf Marttilalle* seuraavat palkinnot: Talkootoimikunnan järjestämässä kilpailussa eniten motteja hakanneille I p. 750: —, 102,5 m³. Helluntaina järjestetyssä pikahakkuukilpailussa I p. 300: —, 8,5 m³. Joh. Parviaisen järjestämässä kansanhakkuukilpailussa I p. 1,250: —, 107,5 m³. Kuuromykkä oli siis jokaisessa mottikilpailussa ensimmäisenä. Kunnioitettava saavutus!

MOOTTORIJUNAN RAPPU iskenyt miestä Kivistöllä. Kun sahaaja *Otto Rantalainen* viime kuun 25 p:nä oli tulossa kävellen rautatietä Jyväskylästä Vaajakoskelle päin, saavutti hänet kaupungista klo 10,35 lähtenyt moottorijuna Kivistön kohdalla. Moottorijunasta annettiin äänimerkkejä, mutta kun Rantalainen oli kuuromykkä, hän ei niitä kuullut. Tällöin junan rappu viskasi hänet radan sivuun. Loukkaantunut tuotiin samalla junalla Vaajakoskelle ja sieltä edelleen kaupungin sairaalaan. Rantalaiselta, joka on noin 50 vuotias, katkesi reisiluu.

Rantalaisen vaimo pari vuotta sitten käveli samaa rautatietä, loukkaantuen. Hän on jo parantunut. Toistakymmentä vuotta sitten k.m. urheilija Toivo Helminen jäi junan alle Kivistöllä ja kuoli, kuten muistettanee.

Varoitetaan vakavasti kuuromykkiä kävelemästä rautatiellä, se on vaarallista.

ALICE SJÖQVIST, Göteborg'ista kiittää sydämellisesti saamistaan ystävällisistä onnitteluista 50-vuotispäivänään 24. 10. -44.

Tyttäreni ja siskomme

ALMA JALAVA

synt. 19. 10. 1886, kuoli 11. 10. 1944 Ypäjällä. Lähinnä surevat

Äiti, siskot ja veljet perheineen.

»Näin on Herran pyhä tahto.»

HALUTAAN OSTAA

paksua kotikehrättyä

villalankaa

samoin ohutta

pellavalankaa.

Tarjoukset osoitteella:

Hj. Arimaa,
Rauma, Kuninkaankatu 37.

Halutaan ostaa

PERUNOITA

vaikka pienemmissäkin erissä 6-hengen talouteen, ostoluvilla. Arv. vast. os.:

L. A. Paunu,
Helsinki, Ratakatu 5 A 1.

VANHEMPI MIES

(raitis) saa paikan väliaikaisena, joka osaa hoitaa maata. Vast. palkk. vaatim. mukaan. »Isännätön talo».

Rouva L. Hemmola,
os.: Haapamäki.

KIHLOISSA

Hilkka Lammi Niinisalo — **Ossi Laurikainen** Parkano

Surren ilmoitamme, että poikani ja veljemme

HERMAN SUSI

synt. 10. 6. 1909 Uudenkirkon Inossa, kuoli 13. 10. 1944 Hartolassa. Lähinnä suremaan jäivät

Äiti, sisar ja veli.

Sydän heikko raukesi,
pois tuskat, vaivat vaimeni.
Häll' Herra kotiinkutsun toi,
väsyneen lepoon mennä soi.

Rakkaamme siunattu 22. 10. -44 Hartolan hautausmaahan.

Helsinki 1944, Oy. Surdus Ab.